

בדיקה חדשה: מיפוי גנטי של הסרטן בתוך שעותיים

תקווה לחולים: לראשונה בארץ בדיקה ייחודית בביה"ח מאיר • במקום לחכות 3-8 שבועות, המיפוי המהיר יסייע להתאמת הטיפול הנכון בתוך שעות או ימים בודדים

רון רוזניק

לראשונה בישראל: במכון האונקולוגי בביה"ח מאיר בכפר סבא החלו להשתמש במכשיר מתקדם וחדשני, המסוגל בתוך שעותיים למפות את השינויים הגנטיים בנידול סרטני, ועל סמך מופי זה להתאים את הטיפול הדרוש הנכון ביותר למטופל בתוך שעות או ימים בודדים מרגע גילוי המחלה.

עד עכשיו המיפוי הגנטי של הגידול (לגידולי סרטן הריאה, סרטן המעי הגס וסרטן העור) נשלח למכשירים הקיימים במרבית בתי החולים בישראל, ותוצאות הבדיקה הגיעו בתוך שלושה-שמונה שבועות.

המכשיר (IDYLLA) של החברה הבי-לגית BIOCARTIS מאפשר מיפוי גנטי מהיר באמצעות דגימה מהגידול הסרטני, ללא מגע יד אדם בתהליך הבדיקה. בחודשים הקרובים יוכל המכשיר לעשות את הבדיקות גם באמצעות דגימת דם. תחילה הופעל המכשיר באורח ניסיוני, ובמקביל נעשו גם הבדיקות הרגילות. לאחר שנמצא כי יש התאמה מלאה בין תוצאות הבדיקות שנערכו במכשיר החדש לתוצאות הבדיקות במכשירים הרגילים, קיבל ביה"ח מאיר אישור של משרד הבריאות להשתמש במכשיר וכעת הוא צפוי להיכנס לשימוש גם בבתי חולים אחרים בארץ. לדברי הרר פאים הבכירים במאיר, הקיצור הדרמטי בזמן עריכת הבדיקות עשוי להשפיע באופן קריטי על סיכויי הצלחה של הטיפולים ולקצר את זמן ההמתנה מורט העצבים לבדיקות אלה.

ד"ר מיה גוטפריד, מנהלת המכון האונקולוגי במאיר, מסבירה כי "בשנים

האחרונות חלה התפתחות משמעותית באבחון ובטיפול בסרטן הריאה, וזאת

הגיעה אלי למשרד עם קוצר נשי" מה קשה ביותר ונזקקה לחמצן כל שעות היממה. ביום קבלתה שלחתי את הביופסיה לבדיקה במכשיר החדש, ולאחר כמה שעות התקבלה תשובה של מוטציה ב-EGFR בגידול. החולה החלה באותו היום טיפול ביולוגי ממוקד מטרה, ולאחר כמה ימי טיפול חל שיפור דרמטי במצבה והיא הפסיקה לצרוך חמצן. מאז המטופלת ממשיכה בטיפול וחזרה לתפקוד מלא".

ד"ר אביבה קצב, מנהלת המעבדה לפתולוגיה אבחנתית בביה"ח מאיר, העובדת בשיתוף פעולה עם המכון האונקולוגי, אמרה כי "הבדיקה היא אוטומטית לחלוטין ואינה דורשת כוח אדם נוסף או משאבים יקרים. ביצענו בדיקות במכשיר עם השוואה לבדיקות הסטנדרטיות והתוצאות תאמו".

הודות להכרת המסלולים הביולוגיים המעורבים בהתפתחות המ-חלה. הטיפול המתקדם מבוסס על זיהוי הפרופיל הגנטי של הגידול והתאמת תרופה למטופל. הליך בירור של סרטן הריאה מתחיל, למעשה, כאשר מתקבלת תשובה של ביופסיה. בשלב הבא יש צורך לבצע בדיקות גנטיות של הגידול כדי לבחון אם מדובר במוטציה גנטית מסוימת. עד כה, כדי להשלים את הבדיקות המולקולריות, היה צורך לחכות פרק זמן ארוך, עד כמה שבועות, של פעמים אינו אפשרי בגלל אופי המחלה. כעת, עם המכשיר החדש, אנחנו יכולים כבר ביום קבלת המטופל לקבוע לו את

תוכנית הטיפולים ולהתחיל את הטיפול בתוך כמה ימים".

ד"ר נטלי מימורדכיבנוביץ, מומחית בתחום סרטן הריאה במכון האונקולוגי, אומרת כי לאחרונה היה מקרה של חולה שכבר ברור שממש הרוויחה מהאפשרות של קבלת תשובה מהירה. לדבריה, "לפני כמה שבועות התקבלה במכון מטופלת צעירה עם סרטן הריאה. כשפגשתי אותה בפעם הראשונה היא

ד"ר מיה גוטפריד

